

Sygn. akt **IV Ka 1507/15**

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 14 grudnia 2015 r.

Sąd Okręgowy w Szczecinie w IV Wydziale Karnym Odwoławczym
w składzie:

Przewodniczący: SSO Władysława Motak

Sędziowie: SO Ryszard Małachowski (ref.)

SO Magdalena Mikłaszewicz

Protokolant: Kamila Michalak

przy udziale Prokuratora Prok. Okr. Damiana Korczykiewicza

po rozpoznaniu w dniu 14 grudnia 2015 r.

sprawy **M. Ś.**

o wydanie wyroku łącznego

na skutek apelacji wniesionej przez skazanego

od wyroku Sądu Rejonowego Szczecin-Centrum w Szczecinie

z dnia 17 marca 2015 r. sygn. V K 617/14

I. utrzymuje w mocy zaskarżony wyrok,

II. zasądza od Skarbu Państwa na rzecz adw. K. G. kwotę 147,60 (sto czterdzieści siedem i 60/100) złotych, w tym 27,60 (dwadzieścia siedem i 60/100) złotych podatku VAT, tytułem kosztów nieopłaconej obrony udzielonej skazanemu z urzędu przed Sądem Okręgowym jako drugą instancją w sprawie o wydanie wyroku łącznego,

III. zasądza od skazanego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze.

SSO Ryszard Małachowski SSO Władysława Motak SSO Magdalena Mikłaszewicz

Sygn. akt IV Ka 1507 / 15

UZASADNIENIE

M. Ś. został skazany prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego Szczecin - Centrum w Szczecinie z dnia 13.10.2011r., sygn. akt V K 259 / 11, za czyn z art. 222 § 1 kk w zb. z art. 224 § 2 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniu 8.01.2011r., na karę 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie;
2. Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim VII Zamiejscowego Wydziału Karnego w Pyrzycach z dnia 30.01.2012r. sygn. akt VII K 679 / 11, za czyn z art. 278 § 1 i 5 kk w zw. z art. 12 kk, popełniony w okresie od 7.11.2011r. do 8.11.2011r., na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz za czyn z art. 278 § 1 kk, popełniony w dniu 9.11.2011r. na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności, za które wymierzono karę łączną 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności

z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres próby 3 lat; postanowieniem z dnia 22.04.2013r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności;

3. Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim VII Zamiejscowego Wydziału Karnego w Pyrzycach z dnia 17.09.2012r., sygn. akt VII W 305 / 12, za czyn z art. 119 § 1 kw, popełniony w dniu 5.03.2012r., na karę 1 miesiąca ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie;

4. Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim VII Zamiejscowego Wydziału Karnego w Pyrzycach z dnia 7.12.2012r., sygn. akt VII K 597 / 12, za czyn z art. 284 § 2 kk popełniony w dniu 19.07.2012r. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności oraz z art. 278 § 1 kk popełniony w dniu 19.07.2012r. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności, za które wymierzono karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności; postanowieniem z dnia 9.11.2013 r., wobec wejścia w życie art. 50 ust. 4 Ustawy z dnia 27.09.2013r. o zmianie ustawy - Kodeks Postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw, uznano, że czyn z art. 284 § 2 kk stanowi wykroczenie i zamieniono wymierzoną karę na karę 30 dni aresztu;

5. Sądu Rejonowego w Stargardzie Szczecińskim VII Zamiejscowego Wydziału Karnego w Pyrzycach z dnia 4.02.2013r., sygn. akt VII K 582 / 12, za czyny:

a) z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniu 4.10.2011r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

b) z art. 278 § 1 kk w warunkach art. 91 § 1 kk, popełnione we wrześniu 2011r. i w okresie do 1.03.2012r. do 2.03.2012r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności,

c) z art. 279 § 1 kk, popełniony w dniu 22.12.2011r., na karę 1 roku pozbawienia wolności,

za które wymierzono karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na okres próby 5 lat;

6. Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 24.04.2013r., sygn. akt VI K 966 / 12, za czyn z art. 279 § 1 kk, popełniony w okresie od 21.10.2012r. do 22.10.2012r., na karę 1 roku pozbawienia wolności;

7. Sądu Rejonowego Szczecin - Prawobrzeże i Zachód w Szczecinie z dnia 8.10.2013r., sygn. akt VI K 820 / 12, za czyn z art. 278 § 1 kk, popełniony w dniu 18.04.2012r., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności; postanowieniem z dnia 18.12.2013 r. wobec wejścia w życie art. 50 ust. 4 Ustawy z dnia 27.09.2013r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania karnego oraz niektórych innych ustaw zamieniono wymierzoną karę pozbawienia wolności na karę 30 dni aresztu;

8. Sądu Rejonowego Szczecin -Centrum w Szczecinie z dnia 13.02.2014r., sygn. akt V K 326 / 13, za czyn z art. 284 § 2 kk, popełniony w dniu 13.11.2012r., na karę 10 miesięcy pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy Szczecin-Centrum w Szczecinie wyrokiem z dnia 17 marca 2015r., sygn. akt V K 617 / 14, na podstawie art. 85 kk, art. 87 kk, 91 § 2 kk i art. 89 § 1a kk połączył karę 8 miesięcy ograniczenia wolności orzeczoną wyrokiem opisanym w pkt 1 części wstępnej zaskarżonego wyroku i karę 1 roku pozbawienia wolności, orzeczoną wyrokiem opisanym w punkcie 5 tiret pierwszy części wstępnej wyroku łącznego, za czyn z art. 286 § 1 kk w zb. z art. 297 § 1 kk w zw. z art. 11 § 2 kk, popełniony w dniu 4.10.2011r., orzekając karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 kk, art. 91 § 2 kk i art. 89 § 1a kk połączył kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi w pkt 2 części wstępnej wyroku oraz karę 1 roku pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem opisanym w punkcie 5 tiret trzeci wyroku łącznego, za czyn z art. 279 § 1 kk, popełniony w dniu 22.12.2011r., orzekając karę łączną 2 lat pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 85 kk, art. 91 § 2 kk, art. 89 § 1a kk połączył kary pozbawienia wolności, orzeczone wyrokami opisanymi:

- w punkcie 6 i 8 części wstępnej wyroku,
- w punkcie 4 części wstępnej wyroku - karę 5 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną za czyn z art. 278 § 1 kk popełniony w dniu 19.07.2012r.,
- w punkcie 5 tiret drugi części wstępnej wyroku - karę 10 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną za czyny z art. 278 § 1 kk, popełnione we wrześniu 2011r. i w okresie od 1.03.2012r. do 2.03.2012r.

i orzekł karę łączną 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Na podstawie art. 572 kpk umorzył postępowanie w sprawie połączenia wyrokiem łącznym kar ze spraw: VII W 305 / 12, VI K 820 / 12.

Na podstawie art. 576 § 1 kpk pozostałe rozstrzygnięcia zawarte w łączonych wyrokach pozostawił do odrębnego wykonania.

Na podstawie art. 624 § 1 kpk zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa wydatków związanych z wydaniem wyroku łącznego.

Apelację od powyższego wyroku wniósł skazany M. Ś.. Z treści apelacji wynika, że skarżący zarzucił zaskarżonemu wyrokowi łącznemu niezastosowanie przy łączeniu kar jednostkowych zasady pełnej absorpcji, przez co zostały mu wymierzone zbyt surowe kary łączne.

Sąd odwoławczy zważył, co następuje:

Apelacja skazanego, kwestionująca wymiar orzeczonych wyrokiem łącznym kar łącznych pozbawienia wolności, okazała się nieskuteczna i dlatego nie zasługiwała na uwzględnienie.

Sąd Rejonowy rzetelnie ustalił wszelkie konieczne przesłanki pozwalające na wydanie wyroku łącznego wobec M. Ś. i właściwie dostrzegł poszczególne realnie zbiegające się przestępstwa.

I tak, Sąd I instancji prawidłowo połączył węzłem kary łącznej, w oparciu o treść art. 85 kk, art. 87 kk i art. 89 § 1a kk, kary jednostkowe wymierzone wobec M. Ś. w sprawach opisanych w punktach 1 i 5 tiret pierwszy części wstępnej zaskarżonego wyroku. Orzeczone w ww. sprawach kary jednostkowe to odpowiednio: 8 miesięcy ograniczenia wolności z obowiązkiem wykonywania nieodpłatnej, kontrolowanej pracy na cele społeczne w wymiarze 20 godzin miesięcznie i 1 rok pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, a zatem wymiar kary łącznej pozbawienia wolności powinien mieścić się w granicach od 1 roku pozbawienia wolności do 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności.

Prawidłowo także ustalił Sąd Rejonowy, że drugi realny zbieg przestępstw obejmują wyroki opisane w punktach 2 i 5 tiret trzeci części wstępnej wyroku łącznego. Orzeczone w ww. sprawach kary jednostkowe to odpowiednio: 1 rok i 6 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem wykonania na 3 lata próby (postanowieniem z dnia 22.04.2013r. zarządono wykonanie kary pozbawienia wolności) i kara 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby a zatem wymiar kary łącznej pozbawienia wolności winien mieścić się w granicach od 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności do 2 lat i 6 miesięcy pozbawienia wolności.

Nie budzi zastrzeżeń również połączenie przez Sąd meriti węzłem kary łącznej kar jednostkowych wymierzonych wobec M. Ś. w sprawach opisanych: w punkcie 4 części wstępnej wyroku (kara 5 miesięcy pozbawienia wolności orzeczona za czyn z art. 278 § 1 kk popełniony w dniu 19.07.2012r.), w punkcie 5 tiret drugi części wstępnej wyroku oraz w punktach 6 i 8 części wstępnej zaskarżonego wyroku. Orzeczone w ww. sprawach kary jednostkowe to odpowiednio:

5 miesięcy pozbawienia wolności, 10 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres 5 lat próby, 1 rok pozbawienia wolności i 10 miesięcy pozbawienia wolności, a zatem wymiar kary łącznej pozbawienia wolności winien mieścić się w granicach od 1 roku pozbawienia wolności do 3 lat i 1 miesiąca pozbawienia wolności.

Sąd Rejonowy, mając na uwadze okoliczności związane ze skazanym M. Ś. oraz popełnionymi przez niego przestępstwami, orzekł w punkcie I części dyspozytywnej wyroku łącznego karę łączną 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności, w punkcie II części dyspozytywnej tego wyroku karę łączną 2 lat pozbawienia wolności, zaś w punkcie III części dyspozytywnej karę łączną 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności, a zatem zastosował zasadę asperacji.

W zakresie pierwszej z orzeczonych przez Sąd I instancji kar łącznych poczynione w niniejszej sprawie ustalenia wskazują, że Sąd Rejonowy prawidłowo uwzględnił, że między poszczególnymi przestępstwami zachodzi daleki związek czasowy oraz rodzajowy. W zakresie drugiej i trzeciej kary łącznej Sąd meriti także trafnie ustalił, że pomiędzy poszczególnymi czynami, za które wymierzone zostały kary jednostkowe, zachodzi bliski związek rodzajowy, nadto pomiędzy przestępstwami, które tworzą drugi realny zbieg przestępstw zachodzi bliski związek czasowy, zaś pomiędzy przestępstwami tworzącymi trzeci realny zbieg przestępstw - średnio bliski związek czasowy.

Stwierdzić zatem należy, że Sąd Rejonowy prawidłowo dostrzegł rodzaj zaistniałych, między przestępstwami wchodzącymi w skład poszczególnych realnych zbiegów, związków rodzajowych oraz czasowych, słusznie konkludując, że wobec M. Ś. nie ma podstaw do zastosowania przy wymiarze poszczególnych kar łącznych pozbawienia wolności zasady pełnej absorpcji. Całkowitą absorpcję można bowiem zastosować albo wtedy, gdy wszystkie czyny wykazują bardzo bliską więź przedmiotową – podmiotową i czasową, albo orzeczone za niektóre z czynów kary są tak minimalne, że w żadnym stopniu nie mogłyby rzutować na karę łączną. Żaden z tych warunków nie został natomiast w niniejszej sprawie spełniony.

Sąd meriti słusznie wskazał, że za zastosowaniem wobec M. Ś. zasady pełnej absorpcji nie przemawia również opinia skazanego z zakładu karnego. Z treści opinii wynika bowiem, że początkowo M. Ś. przestrzegał porządku i dyscypliny panującej w zakładzie karnym w stopniu nieodpowiednim, za co był piętnastokrotnie karany dyscyplinarnie, z czasem jego zachowanie co prawda zmieniło się, za co został dwukrotnie wyróżniony nagrodą, jednak do popełnionych przez siebie przestępstw ustosunkowany jest mało krytycznie.

W świetle przedstawionych okoliczności Sąd odwoławczy uznał, że przy wymiarze skazanemu kar łącznych pozbawienia wolności zastosowanie winna znaleźć zasada asperacji, tj. częściowej absorpcji, tak jak to uczynił Sąd Rejonowy. Brak jest natomiast podstaw do zastosowania wobec M. Ś. zasady pełnej absorpcji, albowiem, w świetle ukształtowanego orzecznictwa sądów i poglądów doktryny nie budzi wątpliwości, że zasadę tę (podobnie, jak i zasadę kumulacji) traktować należy, jako rozwiązanie stosowane w wyjątkowych, szczególnie uzasadnionych sytuacjach. Taka zaś sytuacja w niniejszej sprawie, wobec wielości czynów popełnionych przez skazanego, i to mimo uprzedniego karania w chwili ich popełniania, nie zachodzi. Wskazać bowiem należy, że kara łączna to szczególna kara wymierzana niejako "na nowo" i jako taka stanowić musi syntetyczną całościową ocenę zachowań sprawcy, będąc właściwą, celową z punktu widzenia prewencyjnego, reakcją na popełnione czyny i jako taka nie może i nie powinna być postrzegana jako instytucja mająca działać na korzyść skazanego, ale jako instytucja gwarantująca racjonalną politykę karania w stosunku do sprawcy wielości - pozostających w realnym zbiegu – przestępstw.

Stwierdzić także należy, że orzeczona w punkcie III części dyspozytywnej wyroku kara łączna 2 lat i 4 miesięcy pozbawienia wolności zgodna jest z treścią art. 89 § 1 kk, albowiem orzeczona kara łączna przekracza ustawowy próg kary uprawniający do warunkowego zawieszenia jej wykonania wskazany w art. 69 § 1 kk.

Brak było także podstaw do warunkowego zawieszenia wykonania wymierzonych skazanemu w punktach I i II części dyspozytywnej wyroku kar łącznych, to jest odpowiednio kary 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności i kary 2 lat pozbawienia wolności. Zgodnie z treścią art. 89 § 1a kk w razie skazania za zbiegające się przestępstwa na kary pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem ich wykonania, Sąd może w wyroku łącznym orzec karę łączną pozbawienia wolności bez warunkowego zawieszenia jej wykonania. W niniejszej sprawie stwierdzić

należy, że, mając na uwadze okoliczności związane ze skazanym oraz popełnionymi przez niego przestępstwami, w szczególności zaś dostrzegając wielość popełnionych przez niego czynów świadczących o niepoprawności skazanego, a także jego uprzednią karalność w chwili popełniania przypisanych mu, w wyrokach opisanych punktach 2 i 5 części wstępnej zaskarżonego wyroku, przestępstw, wobec M. Ś. nie zachodzi pozytywna prognoza kryminologiczna, która uzasadniałaby zastosowanie instytucji warunkowego zawieszenia wykonania orzeczonej kary łącznej pozbawienia wolności.

W tych okolicznościach stwierdzić należy, że orzeczone wobec M. Ś. kary łączne pozbawienia wolności nie rażą swoją surowością. Sąd też nie ma jakichkolwiek podstaw do uwzględnienia jego apelacji.

Z uwagi zaś na to, że ani Kodeks karny, ani Kodeks wykroczeń nie przewidują możliwości orzekania kary łącznej wobec sprawcy skazanego za realnie zbiegające się przestępstwa i wykroczenia (każda z wymierzonych kar podlega odrębnemu wykonaniu), Sąd Rejonowy prawidłowo, na podstawie art. 572 kpk, umorzył postępowanie w przedmiocie wydania wyroku łącznego w zakresie kar wymierzonych w sprawach o sygn. akt VII W 305 / 12 i VI K 820 / 12.

W tej sytuacji zaskarżony wyrok łączny Sądu Rejonowego należało uznać za trafny i na mocy art. 437 § 1 kpk wyrok ten utrzymać w mocy.

O kosztach nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej skazanemu M. Ś. z urzędu w postępowaniu odwoławczym, rozstrzygnięto zgodnie z treścią § 14 ust. 5 w zw. z § 2 ust. 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (t. j . Dz. U. z 2013r., poz. 461 ze zm.).

Na podstawie art. 636 § 1 kpk zasądzono od skazanego na rzecz Skarbu Państwa wydatki za postępowanie odwoławcze, nie znajdując podstaw do zwolnienia go od zapłaty tych należności.

SSO Ryszard Małachowski SSO Władysława Motak SSO Magdalena Miłkaszewicz